

Algemene Toelichting

We willen voorkomen dat mensen in de samenleving niet meer participeren in de maatschappij. Iedereen in Zwolle heeft recht op een inkomen maar niet elk inkomen biedt voldoende bestedingsmogelijkheden om te kunnen participeren. Met een laag inkomen verandert er veel in je leven. Men bezuinigt op voeding, abonnementen, bioscoop, lidmaatschappen en reizen. Een extraatje of tegemoetkoming in de kosten in welke vorm dan ook, is wenselijk. Als grote gemene deler werden door betrokkenen genoemd een tegemoetkoming in de kosten voor vervoer, sport en cultuur met name bibliotheek, film, theater, museum.

Met deze declaratieregeling wordt aan volwassenen uit huishoudens met een laag inkomen volgens de Zwolse armoedegrens de mogelijkheid geboden om een tegemoetkoming aan te vragen voor de kosten voor participatie. Zo kunnen zij ondanks hun beperkte financiële situatie deelnemen aan culturele, maatschappelijke en sportieve voorziening. Hiermee beogen ook aan preventie van zware sociale problematiek een bijdrage te leveren.

Artikelsgewijze Toelichting

Artikel 1 begrippen

Voor het definiëren van de begrippen is aangesloten bij de Participatiewet. Deze wet geeft structuur aan veel situaties en concepten op het terrein van armoedebeleid. Deze verordening is op veel manieren een doortrekking van de verordening scholieren gemeente Zwolle.

Toegevoegd is het begrip zelfstandige om een uniforme benadering van het inkomen en vermogen te scheppen voor deze groep van inwoners die een beroep doen op de regeling.

Een zelfstandige is iemand die voor de voorziening in het bestaan geheel of gedeeltelijk is aangewezen op arbeid in eigen bedrijf of zelfstandig beroep. Een zelfstandige moet de financiële risico's van het bedrijf dragen. In het begrip zelfstandige is geen begrenzing voor opgenomen in verband met de pensioengerechtigde leeftijd. Immers ook een zeventigjarige kan nog actief zijn als zelfstandige en, naast zijn AOW, daaruit inkomen verwerven. Ook het element wettige beroepsuitoefening is weggelaten omdat ook onwettige beroepsuitoefening inkomen genereert. Zowel bij volledig ondernemerschap als gedeeltelijk ondernemerschap wordt ten aanzien van het bepalen van het inkomen, uitgegaan van het inkomen over een boekjaar. Dit is het boekjaar voorafgaand aan het jaar van de aanvraag.

Voor toelichting op het begrip maatschappelijke of culturele activiteit zie artikel 5.

Artikel 2, 3 en 4 Wie komt wel of niet voor tegemoetkoming in aanmerking?

In Participatiewet wordt aangegeven wie recht hebben op bijstand. De artikelen 11 en 13 PW passen we analoog toe in deze autonome verordening. Hieruit volgt dat:

- alleen mensen die hier te lande verblijven recht hebben op de tegemoetkoming.

- vreemdelingen die rechtmatig in Nederland verblijven en die voldoen aan het gestelde in artikel 11 lid 2 en 3 Pw recht hebben op een tegemoetkoming.
- Gedetineerden, verpleegden en studenten geen recht hebben op een tegemoetkoming.

De bepalingen 2, 3 en 4 zijn van belang bij de toetsing van de situatie op het moment van de aanvraag.

Een zelfstandige kan evenzeer in financieel moeilijke omstandigheden geraken of verkeren. Naast het volledig uitoefenen van het ondernemerschap kunnen ook zelfstandige activiteiten worden verricht in combinatie met bijvoorbeeld arbeid in loondienst. Deze activiteiten hebben in de regel een bescheiden karakter. Voor het bepalen van het inkomen gaan we uit van een boekjaar en delen dat inkomen door twaalf.

Eén van de voorwaarden om voor de tegemoetkoming in aanmerking te komen is dat een belanghebbende voldoet aan de vermogensbepalingen. In de wet worden voor eigen woning bezit vermogensvrijlatingen genoemd. Deze vermogensvrijlatingen zijn ook van toepassing op de verlening van de tegemoetkoming. In de wet wordt echter aangegeven dat als iemand als gevolg van het bezit van een eigen woning meer vermogen heeft dan het vermogen dat vrijgelaten mag worden er bijstand verleend wordt in de vorm van een lening. Het is niet de bedoeling om de tegemoetkoming in de vorm van een lening te verstrekken. In de situatie dat iemand als gevolg van het eigen woning bezit meer vermogen heeft dan toegestaan en een inkomen heeft kleiner dan 110% van de bijstandsnorm, wordt de tegemoetkoming á fonds perdu verleend.

Mensen met veel schulden hebben weinig te besteden. Schuldenaren die bij de gemeentelijke afdeling schulddienstverlening (SDV) een traject doorlopen worden in sommige gevallen teruggezet op een minimaal besteedbaar inkomen. Dit minimale besteedbare inkomen wordt vastgesteld door berekening van het "vrij te laten bedrag (VTLB)". In artikel drie wordt bepaald dat deze groep van mensen ook recht hebben op de tegemoetkoming indien in de peilmaand het VTLB van toepassing is.

Artikel 5 Hoogte en besteding tegemoetkoming

Het inkomen is meestal wel genoeg om er de vaste lasten zoals huur, gas en water van te kunnen betalen. Voor iets extra's, zoals het lidmaatschap van een sportvereniging of bibliotheek, het bezoeken van een concert of het museum, blijft geen geld over. Dat is zorgelijk. We willen voorkomen dat mensen met een laag inkomen in een sociaal isolement terechtkomen of vereenzamen. Dat kan slecht zijn voor hun gezondheid. Participeren brengt echter kosten met zich mee. De gemeente wil voor volwassenen een tegemoetkoming bieden in deze kosten voor maatschappelijke of culturele activiteiten.

Er is voor gekozen om een tegemoetkoming te verlenen voor de vier onderstaande categorieën van maatschappelijke of culturele activiteiten.

1. Tegemoetkoming in de kosten voor lidmaatschap van de bibliotheek. Lidmaatschap voor een partner en voor kinderen tot 18 jaar is gratis. De bibliotheek biedt ook een boekendienst aan huis, voor wie niet zelfstandig naar de Stadkamer kan komen.⁵
2. Tegemoetkoming voor vervoerskosten. Vervoer blijkt bij participatie vaak een grote kostenpost. Niet iedereen kan een bezoek aan bijvoorbeeld familie, sportclub of bibliotheek lopend of fietsend afleggen. De regeling biedt een vergoeding van € 60 voor bijv het opladen van een ov-kaart of autohuur van een erkend bedrijf. Daarmee kan gebruik gemaakt worden van bus- en treinvervoer in Zwolle en daarbuiten.
3. Tegemoetkoming voor entree van sportgelegenheden of lidmaatschap van een sportvereniging. Hierbij wordt gedacht aan een tegemoetkoming voor entree bij de Zwolse zwembaden, vergoeding voor lidmaatschap van een sportschool en van sportverenigingen.
4. Tegemoetkoming voor aanschaf van een museumjaarkaart. De museumkaart is de sleutel tot 400 musea. De kaart is uitsluitend bestemd voor de persoon van wie de gegevens op de Museumkaart staan. Voor wie een tegemoetkoming wil in overige kosten ter ondersteuning van een van de vier bovengenoemd categorieën, zal op het formulier een kopje Overig worden toegevoegd met de mogelijkheid om kostensoort en motivatie aan te geven. Als dit in lijn met de verordening is, zal via een persoonlijk gesprek een maatwerkoplossing gezocht worden.

Omdat de bovenstaande kosten nauwelijks verschillen qua hoogte wordt standaard € 60,00 vergoed per categorie. Het maximale aantal vergoedingen per persoon wordt gesteld op twee waardoor het maximum op € 120, - komt. Voor een echtpaar is dat dus maximaal twee keer € 120.

Artikel 6 Aanvragen

Een volwassene kan een keer per jaar een aanvraag voor een tegemoetkoming indienen. Voor het aanvragen van de tegemoetkoming moet men gebruik maken van het vastgestelde formulier. Echtparen of samenwonenden kunnen met wederzijdse toestemming gezamenlijk gaan aanvragen.

Een ieder heeft opnieuw de kans onder deze nieuwe regeling een eenmalige aanvraag in te dienen voor de tegemoetkoming.

Het recht op de tegemoetkoming vervalt na afloop van de regeling.

Artikel 7 Terugvordering

De belanghebbende moet aantonen dat de tegemoetkoming gebruikt is voor uitgaven op het culturele, maatschappelijke of sportieve vlak. Te denken valt aan:., deelname aan muziekevenementen en het lidmaatschap van een sport- of muziekvereniging, museumjaarkaart, bibliotheekabonnement

De belanghebbende moet de bewijzen van deze uitgaven gedurende twee jaar bewaren, gerekend vanaf 1 januari volgend op het jaar van uitgave. Indien men onjuiste inlichtingen verschaft of in onvoldoende mate aan de verplichtingen voldoet kan de gemeente overgaan tot terugvordering van de tegemoetkoming.

Artikel 8 Hardheidsclausule

In bijzondere gevallen mag het college van burgemeester en wethouders van de gemeente afwijken van een paar bepalingen in de verordening. Het betreffen de bepalingen over de omvang van de doelgroep, het aanvragen en het terugvorderen van de tegemoetkoming. Het college mag niet afwijken van de hoogte van de tegemoetkoming.

Artikel 9 Inwerkingtreding en einde

De verordening treedt in werking op 1 juli 2018 aansluitend op de vorige regeling Volwassenparticipatie 2017 tot uiterlijk 1 juli 2019. Op deze wijze heeft een ieder de kans om maximaal twee keer de tegemoetkoming aan te vragen. De eerste keer onder de oude regeling en nu de tweede keer onder de nieuwe regeling. Zie ook artikel zes.